C/2024/1762

22.3.2024

P9_TA(2023)0322

Guatemala: situace po volbách, právní stát a nezávislost soudů

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. září 2023 o Guatemale: situace po volbách, právní stát a nezávislost soudnictví (2023/2831(RSP))

(C/2024/1762)

Evropský parlament,

— s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že dne 28. srpna 2023 oznámil guatemalský nejvyšší volební soud (TSE) oficiální výsledky pokojných a dobře zorganizovaných voleb a vyhlásil jasné vítězství Bernarda Arévala a Karin Herrerové, kandidátů hnutí Semilla na funkci prezidenta a viceprezidenta Guatemaly;

B. vzhledem k tomu, že prezident Giammattei tyto výsledky uznal a veřejně vyzval k řádnému postoupení a předání moci dne 14. ledna 2024;

C. vzhledem k tomu, že od 12. července 2023 je hnutí Semilla předmětem selektivních a svévolných právních a procesních kroků ze strany státního zástupce, který podle volební pozorovatelské mise EU „ohrožoval právo a příležitost účastnit se skutečných voleb a respektování vůle voličů“; vzhledem k tomu, že dne 28. srpna 2023 volební registr TSE znovu dočasně pozastavil činnost hnutí Semilla, přičemž nejvyšší volební soud dne 3. září pozastavení jeho činnosti s platností do 31. října 2023 dočasně zrušil;

D. vzhledem k tomu, že do volebního procesu zasahovali někteří představitelé soudní moci a úřadu nejvyššího státního zástupce (Ministerio Público); vzhledem k tomu, že se několik státních zástupců z úřadu nejvyššího státního zástupce, např. nejvyšší státní zástupkyně María Consuelo Porrasová, vedoucí úřadu zvláštního státního zástupce proti beztrestnosti (FECI) nejvyššího státního zastupitelství José Rafael Curruchiche a soudce Fredy Orellana, nachází na americkém Engelově seznamu;

1. blahopřeje Bernardu Arévalovi a Karin Herrerové k jejich zvolení; vyzývá všechny státní instituce a složky společnosti, aby podporovaly řádné postoupení a předání moci, ke kterému vyzval prezident Giammattei;

2. důrazně odsuzuje nedávné razie, které provedl úřad zvláštního státního zástupce proti beztrestnosti (FECI) v kancelářích nejvyššího volebního soudu (TSE), otevření volebních schránek obsahujících hlasy odevzdané ve všeobecných volbách v červnu letošního roku a zabavení počítačových materiálů souvisejících s předáváním předběžných výsledků voleb, čímž došlo k porušení integrity volebního procesu a řetězce dohledu; odsuzuje skutečnost, že k těmto událostem došlo proti vůli nejvyššího volebního soudu, který je během volebního procesu nejvyšším orgánem v těchto záležitostech; je obzvláště znepokojen možným narušením ústavního pořádku v Guatemale;

3. vyjadřuje politování nad trvalými pokusy o pozastavení činnosti hnutí Semilla; odsuzuje veškeré kroky, jejichž cílem je zvrátit výsledky voleb, pokračující kroky ke kriminalizaci nezávislých pracovníků justice a účelové využívání soudních orgánů a státních zastupitelství k oslabování právního státu, zejména ze strany úřadu nejvyššího státního zástupce, a vyzývá k ukončení těchto kroků;

4. vyzývá všechny guatemalské politické strany, vládní složky a instituce, aby respektovaly integritu a výsledky volebního procesu, které jasně vyplývají z hlasování guatemalských občanů, a žádá, aby v souladu s mezinárodními a regionálními normami a guatemalským právem zaručily jejich občanská a politická práva, včetně ochrany volených úředníků;

5. vyjadřuje znepokojení nad svévolným zadržováním státních zástupců, soudců, nezávislých novinářů, obránců lidských práv a bývalých úředníků Mezinárodní komise proti beztrestnosti v Guatemale; naléhavě vyzývá k okamžitému bezpodmínečnému propuštění Virginie Laparrové, její právní zástupkyně Claudie Gonzálezové a všech svévolně zadržovaných osob;

6. připomíná, že respektování nezávislosti soudnictví, pluralitní politický systém a svoboda projevu jsou základními právy a stěžejními pilíři demokracie a právního státu;

7. vyzývá volební pozorovatelskou misi EU, ESVČ, členské státy a delegaci EU, aby situaci v Guatemale nadále sledovaly, dokud nebudou existovat jasné a pevné záruky, že bude respektována vůle lidu vyjádřená během voleb; vybízí orgány, aby provedly připravovaná doporučení volebních pozorovatelských misí;

8. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli, Organizaci amerických států, OSN, guatemalským orgánům a Středoamerickému parlamentu (PARLACEN).